

1972 AUG 24

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Főm-utca 5-7. Telefon: 159-480, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1972. augusztus 22.

bb. 1. eddig négyezer dokumentációt kaptunk, 2600-at adtunk - magyar-szovjet együttműködés 400 műszaki tudományos téma feldolgozásában - dr. Jávor Ervin nyilatkozata

1 sl/tm/1e/1l hgy

1972. augusztus 22.

Mint ismeretes, a magyar-szovjet gazdasági együttműködés a közelmúltban érkezett el 25. évfordulójához. Kapcsolataink elmélyítésében hatékonyan közrejátszott a műszaki tudományos együttműködés, amelynek jelentőségéről, eredményeiről, s további céljairól a következőket mondotta dr. Jávor Ervin, az országos tervhivatal elnökhelyettese somogyi Lajosnak, az mti főmunkatársának.

A két ország kormánya 1949 július 26-án írta alá azt a megállapodást, amely létrehozta a magyar-szovjet műszaki-tudományos együttműködés szervezeti kereteit. A történelmi körülmények természetéből fakad, hogy e kapcsolatok első éveiben az együttműködés meglehetősen egyoldalú volt. Szovjet vállalatok, intézmények ingyen segítettek a többi között műszaki dokumentációkkal is hazánk újjáépítését, anélkül, hogy ezt mi egy ideig viszonzni tudtuk volna. Népgazdaságunk gyors ütemű fejlődésével lehetővé vált, hogy immár hosszú ideje mi is jó hasznosítható műszaki-tudományos eredményeket adhatunk át szovjet partnereinknek. Napjainkig a szovjetunió körülbelül 4 000 műszaki dokumentációt bocsátott magyar vállalatok, intézmények rendelkezésére, s mi ezt 2600 dokumentációval viszonztuk. Az elmúlt több mint 20 év alatt mintegy 8000 magyar műszaki szakember tanulmányozta a szovjetunióban a műszaki tudományos eredményeket mi pedig 3500 szovjet műszaki szakembert fogadtunk.

/folyt.köv./

- 1 -

MF

bb. 1./ eddig négyezer 1. folyt./ il

a műszaki-tudományos együttműködés fellendítésében nagy jelentősége volt annak, hogy a kormányközi bizottság létrehozta a minisztériumok közötti közvetlen kapcsolatokat, s minisztériumi keretek között létrejöttek az ágazati munkacsoportok. a legeredményesebben a legkorszerűbb iparfejlesztési kérdésekkel foglalkozó munkacsoport működnek, mindenekelött azok, amelyeknek a számítástechnika, az automatizálás az elektrotechnika, a műszergyártás a rádióipar, az autóipar, a traktor- és mezőgazdasági gépgyártás fejlesztése a feladatuk. erőteljesen napirendre került a tudományos kutató és tervező-szerkesztő munkák összehangolása, szabadalmak cseréje, ami a vállalatok, intézmények közötti kapcsolatok elmélyítését is eredményezte. e munkát a szakminisztériumok között rendszeresített konzultációk is támogatják. mindennek célja az, hogy a tudományos műszaki munkában minél kisebb körre szűküljön a párhuzajosság, a lehető leghatékonyabban koncentrálhassuk a kutatásra, fejlesztésre az anyagi, szellemi erőket.

a minisztériumok koordinálása alapján az 1971-75-ös időszakra 200 magyar és 250 szovjet vállalat, intézmény létesített közvetlen kapcsolatokat mintegy 400 tudományos-műszaki probléma közös megoldására. az együttműködésnek ezek a formái is hozzájárulnak a szocialista országok komplex programjának végrehajtásához. a kgst a szocialista gazdasági integráció kibontakozásához lényegében két alapvető együttműködési irányt és szervezetet határozott meg. az egyik a népgazdasági tervek egyeztetése, illetve a tervezési állandó bizottság munkája, a másik a műszaki-tudományos együttműködés, amelynek fontos szerve a műszaki fejlesztési állandó bizottság. a szocialista országok mindegyike természetesen nem fejlesztheti iparának valamennyi ágát, ezért nem is lehet minden témát a sokoldalú bizottság keretein belül megoldani. a bizottság munkáját tehát hasznosan egészítik ki a kétoldalú együttműködések a magyar-szovjet műszaki-tudományos együttműködés fejlesztése ilymódon szervez része a szocialista gazdasági integrációs program végrehajtásának. az együttműködés eredményeit ugyanis nemcsak e két ország, hanem a szocialista közösség valamennyi országa élvezheti, ahová eljutnak a kétoldalú együttműködés nyomán korszerűbben olcsóbban, jobb minőségben gyártott termékek.

hazánk a jövőben az eddigieknél is nagyobb mértékben kíván támaszkodni a szovjet-tudományos-technikai eredményekre.

/folyt.köv./

2 -

NA

b. 1./ eddig négyezer2. folyt./ il

a szovjetunió a tudományos-műszaki fejlesztésre igen sokat áldozott s arra ma is rendkívül nagy figyelmet fordít. az országaink közötti tudományos információ-cserék még olyan területeken is hasznosak, ahol közvetlen együttműködés nem alakul ki. az információk nyomán ugyanis mentesülhetünk felesleges munkáktól, számolhatunk azzal, hogy adott esetben milyen műszaki eredményeket vehetünk át partnereinktől. ehhez az szükséges, hogy még elmélyültebbé válják a közvetlen kapcsolatok adott esetekben őszintén tárjuk fel nehézségeinket, gondjainkat is, amelyek megoldásához mindenkor számíthatunk a szovjetunió támogatására./mt1/

bb. 8. jósvafő nagy barlangrendszerét keresik a karsztvizkutató
vid kz/il cz 1972. augusztus 22.

több mint egy hete táboroznak már jósvafőn a vituki barlangkutatói, hogy feltárják nagyoldal nevű karsztfenntartó függőleges aknabarlangját. a közelben lévő karsztvizkutató állomás munkatársának feltételezése alapján ez a sziklazsomboly mintegy háromszáz méter mélységű és minden valószínűség szerint összeköttetésben van a nagytohonya forrás eddig még ismeretlen barlangrendszerével.

valószínűnek tartják, hogy a zsomboly teljes kibontásával nemcsak az ország legmélyebb függőleges aknabarlangját tárják fel, hanem a kossuth cseppkőbarlang folytatását is megtalálják.

a huszonöttagú barlangkutató csoport jelenleg a zsombolyt elzáró ismeretlen vastagságú, földdugó, kibontásán fáradozik. a szűk sziklaüregből motoros csőrlő segítségével szállítják ki a nehéz fizikai munkával kimerült hordalékot, a csoport tagjai szeptemberig maradnak jósvafőn.

/mt1/

..

- 3 -

o

bb.2 petőfi emlékek a magyar levéltárakban - javaslat pesti utca-
nevekre - alex petrovits tandija

1 nn/tr/sz6/ok -cz

1972. augusztus 22.

náday györgy, az mti munkatársa jelenti:

a művelődésügyi minisztérium levéltári igazgatósága petőfi sán-
dor születésének közelgő 150. évfordulójára jegyzéket állított
össze a leltárakban őrzött, a nagy költőre vonatkozó dokumentumok-
ból. az összeállítás tartalmazza a petőfitől származó,
rá vonatkozó vagy a vele kapcsolatos iratok, kéziratok főbb adata-
it, keletkezésük időpontját, feltüntetve az összeállítás azt is,
hogyan az anyag melyik levéltár birotkában van. mivel az iratok
óriási tömegéből egy-egy témakörre vonatkozó dokumentumot felku-
tatni még a levéltári szakemberek számára is rendkívül hossza-
dalmas és fáradságos munka, a most elkészült jegyzék
hasznos segítséget jelent nemcsak a petőfi kutatóknak, hanem azok-
nak is, akik a jubileum alkalmával a nagy forradalmár költő éle-
tének egy-egy állomását - gyermekéveit, ifju korát, költői
közéleti, politikai tevékenységét avagy éppen családi körülmé-
nyeit - közelebbről kívánják megismerni.

a levéltárak nyilvántartásában megtalálható a petőfitől szár-
mazó és saját kezűleg aláírt eredeti anyagok között több vers,
mint a tolvaj huszár, a tündés, továbbá „jutalmazott balla-
dái, a lehet, aszín és való, a vándordalnok, az ideál, vala-
mint a képviselőháznak ajánlott csatadal kézirata. a petőfi le-
velek közül az első, amelyik a nyilvántartásban szerepel 1848 júli-
us 16-ról származik, s ebben a költő bacsó jános fülöpszállási
segédlelkész tudósítja a szabadszállási választáson elszenve-
dett ismeretes vereségről. hangsúlyozza csalódottságát, de
aláhuzza: életének továbbra is az marad a fő törekvése, hogy a nép
„ne maradjon olyan, amilyen jelenleg...”, a listán található töb-
bek között az a folyamodvány is, amelyben petőfi százados 1848
december 24-i keletkezéssel órnaggyá való előléptetését kéri.
1849 február 17-én pedig a hadügyminiszterhez címzett soraiban
már lemond századosi rangjáról.

a petőfi sándor nyilatkozatai közül különösen az érdemel
figyelmet, amelyben 1848 március 18-án a költő javaslatot tesz
néhány pesti utca és tér új elnevezésére. így arra szólítja
fel a lakosságot, hogy a hatvani utcát ezután „szabadsajtó ut-
cának, az egyetem előtti teret „15.-ik márius teré,-nek, a
városház teret pedig „szabadságtér,-nek hívják.

a petőfire vonatkozó és vele kapcsolatos több tucat dokumen-
tum közül az elsőt 1823 január 1-én keletkeztek, a kiskörsi
evangélikus egyház kereszteselési anyakönyvében. schiffer-decker sá-
muel kecskeméti evangélikus tanító naplójegyzése szerint „alex
petrovits, tanulóért szülei első ízben 1828 szeptember 1-én
„12-p. 30 kr. tandíjat fizettek.,,
/folyt.köv./

- 4 -

bb.2./petőfi emlékek a levéltárbanfolyt./ok

a későbbiekből való emlékek között találjuk ferenczy lászló levelét,
aki 1848 március 16-án wesselényi miklóst a pesti forradalom
eseményeiről tudósítja. ebben a szerző kiemeli, hogy petőfi, „szent-
péterivel beszélgetve metternichet szidta. naponként taglalja
az ellenzéki kör eseményeit. „1848 március 22-én kovács lajos
széchenyi istvánhoz intézett levelében azt írja, hogy „e forra-
dalom legnagyobbjere jelleme ...vasváry ...a másik petőfi,,
teleki józsef erdélyi fő kormányzó 1848 április 16-án felterjesz-
tésében arra kéri jósika sámuél erdélyi udvari kancellárt, hogy
rendelje el a királyokhoz című verset tartalmazó röplap erdélyi
példányainak elkobzását, s tiltsa be terjesztésüket. egyuttal
eljárást sürget a hasonló „fölforgató,, irások terjesztői ellen.

az első népképviselői országgyűlés jegyzőkönyvének 743. számú
bejegyzése - 1848 december 14.-én - arról informál, hogy petőfi
sándor kinyomtatás céljából a hadsereg lelkesítésére beküldte
csatadal című költeményének kézirata. a képviselőház úgy dön-
tött, hogy a verset intézkedésre megküldi az országos honvédelmi
bizottmány elnökének. négy nappal később már napvilágot is lát
a döntés a csatadal kinyomtatásáról és szétküldéséről./mti/
-..-

bb.3. 707 vagonnal több mint tavaly - befejeződött a sárgabarack-sze-
zon

1 ol/gk/1e/ok hgy

1972. augusztus 22.

végeért a sárgabarack idénye, s a zöltség-gyümölcs kereske-
delmi egyesülés gyorsmérlege szerint kedvező eredménnyel zárult.
az idén 2 200 vagonnal vásároltak fel a tagvállalatok, összesen
707 vagonnal többet, mint tavaly. az árualap zömét - mintegy 60
százalékát - a kajszibarack adta, a többi pedig nyolc különféle
barackfajtából tevődött össze. a hagyományos baracktermelő vi-
déken, bács-kiskun megyében az idén 900 vagonnyi gyümölcsöt vet-
tek át a termelőktől, ez 250-280 vagonnal haladta meg a múlt évben
itt felvásárolt mennyiséget. az állami gazdaságok mintegy 400 vagonnyi
barackkal járultak hozzá az árualaphoz, elsősorban tőlük került
ki az igényesebb exportra alkalmas minőségű gyümölcs. a beszer-
zést további forrásai a téeszek és az egyéni termelők gyümölcsös-
kertjei voltak. a felvásárlás sikerét jórészt az új alapokra helye-
zett mékek, a szövetkezeti közös vállalatok jól szervezett mun-
kájának tulajdonítják.

a magyar kajszibarack igen keresett s jól fizetett áru külföl-
dön is. a külföldi rendelésre összeállított szállítmányok /öss-
zesen 1 300 vagon sárgabarack/ zömét az ndk-ba, csehszlovákiába
és lengyelországba, a többi országok közül az nszk-ba, svájcba
és belgiumba küldték.
/folyt.köv./

- 5 -

^m
bb.3./ 707 vagonnal többfolyt./ok

az export mellett a konzerv- és szesziparnak adtak át nagyobb mennyiségeket, összesen mintegy 750 vagonnyi árut. egyébként az egyesülés igazgatóságán megjegyezték, igaz hogy a sárgabarackból idehaza nem túl sok volt az üzletekben de az utóbbi évek tapasztalata szerint a háziasszonyok többsége már nem főz otthon lekvárt. inkább vásárolják a műanyag-csomagolású öt-tízdekás dzsemeket, amit jól tudnak adagolni reggelizéshez, tizóraihoz. a nagyobb családok nagyobb étvágyát a konzervipar már közkezdveltté vált üveges baracklekvárával, dzsemével elégítik ki./mti/

bb.4. csatornahálózat - bővítés a fővárosban

1 -don/szö/ok -cz

1972. augusztus 22.

a csatornázási művek ideai munkáját egy-egy budapesti városrész nagyobb arányú fejlesztése jellemzi. a xxii. kerületben például a Leányka utcai új lakónegyedek kapcsolják be a csatornahálózatba. nagyszabású földmunka folyik a xi. kerületben is. itt, a galvani utcában és az andor utcában már olyan szennyvízfogyótőt fektetnek le, amely a budaörsön és az örmezőn épülő házak szennyvizének elvezetésére is alkalmas lesz. a xvi. kerületben, a szabadság ut mentén húzódó csatorna az ugynevezett agglomerációs vizeket - kistarcsa és nagytarcsa szennyvizét - gyűjti össze.

a vállalat több évre szóló programja az újpesti magas- és mélyzóna átépítése. vagyis a iv. kerület magasabban és mélyebben fekvő részeinek - az árpád ut és környékének, illetve a megyeri ut és a főti ut környékének - főgyűjtő-rendszerrel való kiépítése. rákos-palota és újpest határában áttemeltelepeket létesítenek.

a csatornázási művek ideai feladata a metró kelet-nyugati vonalának második szakaszán átépítés alatt levő csomópontjainak rendezése. az erőket mosta bem tér és a battyhány tér rendezésére összepontosítják. előreláthatólag ah év végére fejezik be a kőbányai főgyűjtőcsatorna és a xvii. kerület főgyűjtő egyik szakaszának építését.

a vállalat dolgozóinak egy része az elavult csatornák felújítását, illetve kicserélését végzi. jelenleg a fehérvári uton és az erzsébet királyné utján dolgoznak. a ix. kerületben a soroksári utnak a koppányi utca és a határ utca közötti szakaszán húzódó csatornát korszerűsítik./mti/

- 6 -

bb. 5. olimpiai előkészületek a tv-szervizekben

1/v/pf/rj ie hgy

1972. augusztus 22.

az olimpia megnyitójának közeledtével egyre nagyobb a rádió- és tv szervizek forgalma. a szövetkezeti javító szolgálat központjában már „olimpiai csucs”, van. a bejelentések száma naponta az ötvenet is eléri. a szerviz felkészült: szombattól naponta két órával tovább fessnek fel bejelentéseket, s vasárnap is tartanak ügyeletet a 313-313-as telefonszámon. a 4 óráig beérkező hívásokra még aznap kimennek.

a gelka ugyancsak teljes készenlétben várja az olimpiát. a szabadságolásokat ideiglenesen felfüggesztették, s a megyeszékhelyeken a szokásosnál naponta 3 órával tovább tartanak telefonügyeletet. a bejelentéseket országsszerte ezer szerelő várja, ugyanennyi gépkocsival. a fővárosban reggel 7-től este 9-óraig lehet hívni a gelka-t a 333-333-as telefonszámon.

az orion-szerviz augusztus 27-én és szeptember 3-án is nyitvatart, de csak garanciális javításokat vállal. a bejelentéseket a 124-220-as telefonszámon veszik fel. /mti/

bb. 6. küszöbön a tankönyvvásár - huszmillió példány várja a diákokat

1/ro/pf/rj szö/rj hgy

1972. augusztus 22.

huszmillió tankönyv került forgalomba az elmúlt napokban: az általános és középiskolákban, az egyetemeken, a főiskolákon országsszerte készültek az új tanévre; megélnékült a tanszereket árusító boltok forgalma. a tanökönyvellátásról, a szükséges iskolai segédeszközök beszerzésének lehetőségeiről tájékoztatták gergely róbertet, az mti munkatársát.

az általános iskolai tanulók az évnnyitó után, az iskolákban szervezett helyszíni árusításokon vásárolhatják meg tankönyveiket. ugyanitt szerezhetik be a tanuláshoz szükséges segédkönyveket is, például: „a magyar helyesírás szabályai”, -t, s különböző szótárakat. szeptember 5-e után, az iskolákban megmaradt tankönyvkészletet a körzeti tankönyv-boltok árusítják. akik tehát az iskolában valamilyen oknál fogva nem tudták megvásárolni a tankönyveket, ezekben a boltokban, amelyek címét az iskolákban kifüggesztik pótlólag még beszerezhetik. előfordulhat, hogy egy-egy tankönyv kevésnek bizonyul az egyik körzetben, ilyenkor a könyvterjesztők másutt megmaradt készletből pótolják a hiányt.

/folyt.köv./

- 7 -

bb. 6. / küszöbön... 1. folyt./rj

a gimnáziumi tankönyveket, szótárakat, atlaszokat, valamint a kötelező és ajánlott olvasmányokat Budapesten a könyvesboltokban vásárolhatják meg. általában az oktatási intézményben szerezhetik be tankönyveiket a szakközépiskolák, a technikumok, a felsőfokú technikumok, az egyetemek és főiskolák hallgatói. ott, ahol nincs helyszíni árusítás, utalványt kapnak a diákok és az azon fel-tüntetett könyvesboltban vásárolhatják meg tankönyveiket, jegyzetei-
ket.

az egyesített vidéki könyvterjesztés is gondosan felkészült a ,,tankönyvszezon,, -ra. az egyes iskolák, egy-egy bolthoz kon-
centrálva, várhatóan zökkenőmentesen szerezhetik be a tankönyveket.
a művelt nép könyvterjesztő szervezésében vidéken is az iskolapadig
jutnak a tankönyvek. a vállalat felkészült az esetleg késve meg-
jelenő kötetek fogadására: 24 órán belül ezek is a tanulókhöz kerülnek
igen kedvezőek vidéken is a kötelező, illetve ajánlott irodalom
beszerzésének lehetőségei, sőt, az olcsó sorozatokban megjelent olva-
mányokért sem kell a szülőknél a könyvesboltba fáradniok, mert
azok ugyancsak megvásárolhatók az iskolákban.

bizonyára megnyugvás a szülőknél, pedagógusoknak egyaránt,
hogy valamennyi általános iskolai tankönyv- mintegy 140-féle-
elkészült, az új gyakorlati munkafüzetekkel együtt, amelyek a
gyakorlati oktatáshoz, a szerszámok kezeléséhez, az anyagok meg-
munkálásához nyújtanak segítséget.

ugyanaz mondható el a gimnáziumi tankönyvekről is. ebben az
iskolatispusban több az új könyv. most készült el a negyedik
biológia tagozatos osztályok labor-naplója és a szakosított nyelv-
vi tagozatos osztályok tanulói is új - angol, francia, német,
olasz, spanyol- tankönyvekből szerzik majd ismereteiket. valamenny-
nyi középiskolában új függvénytábla kiegészítő segíti az oktatást.

az idén lényegesen javult a szakközépiskolák ellátása, de a
sokféleség, a szakosodás és a nyomdai nehézségek következtében to-
vábbra is számítani lehet néhány tankönyv késedelmes megjelenésére.
/mti/

--

- 8 -

bb. 7. az élelmiszerek ipari feldolgozásának higiéniai szabá-
lyai

i/jf/gk/rj ie hgy

1972. augusztus 22.

a mezőgazdasági kiadó gondozásában megjelent ,,az élelmi-
szerek ipari feldolgozásának higiéniai szabályzata,,.

az általános rendelkezések a környezetre, épületekre, be-
rendezésekre vonatkozó előírásokat és az üzemek tisztán tartásá-
ra, a személyi higiéniaira vonatkozó előírásokat tartalmazzák. kü-
lön fejezet foglalkozik az élelmiszerek előállításával; ezek a
szabályok a termelés, a csomagolás, a tárolás és a szállítás hi-
giéniját írják elő.

a kiadvány tartalmazza az egyes termelési ágakra vonatkozó
sajátos rendelkezéseket. külön foglalkozik a baromfivágással
és - feldolgozással, a hústermeléssel és feldolgozással, ezen be-
lül a húsvizsgálattal és higiéniai ellenőrzéssel, valamint a tej
és tejtermékek előállításával, a hűtő-fagyasztó tárolással és a
konzerv gyártásával.

miután az üzemek jelentős részében jelenteg még nincsenek meg
azok a higiéniai feltételek, amelyeket a szabályzat előír, és a ren-
delkezések megvalósítása jelentős anyagi költségeket és műszaki
felkészülést igényel, a könyvben is közölt rendelet az üzemeket hi-
giéniai fejlesztési ütemterv készítésére kötelezi. az ütemtervet
ugy kell összeállítani, hogy rövid időn belül lehetővé tegye a be-
ruházást nem igénylő, üzemi és személyi higiéniaival kapcsolatos
hiányosságok megszüntetését. /mti/

--

bb. 9. Lengyel megbízatást kapott nowotarski istván pécsi szobrászmű-
vész

vid/kz/rj -cz

1972. augusztus 22.

a pécsen élő Lengyel származású nowotarski istván szobrász-
művész munkásságát számontartják őseinek hazájában is. a chopinról
nemrég készített bronzportréját a zeneszerző egyik legkifejezőbb
ábrázolásaként ismerte el a lengyel képzőművészeti kritika. illeté-
kes lengyel kulturális szervek most kopernikus-portré megalko-
tására kérték fel nowotarski istvánt.

/folyt.köv./

- 9 -

bb. 9. / Lengyel megbizatást... 1. folyt./rj

1973. február 19-én lesz ötszáz éve, hogy a visztula melletti te-
runban megszületett a nagy csillagász. az évforduló alkalmából be-
mutatták majd a kopernikusz tábrázoló képzőművészeti alkotásokat,
köztük a pécselt készülő portrét is. a mecsakalján élő művész ezt
a munkáját az általa feltalált új anyagból - a nowozinból - formál-
ja meg. a nowozin a porcelánhoz hasonló keménységű és fényű
nemes kerámiai anyag. nowotarski István egyidejűleg meghívást ka-
pott varsóba egy önálló kiállításra is. /mti/

-. -

bb. 10. visegrádi színjátszó napok

vid/gö/rj kz -cz

1972. augusztus 22.

visegradon szombaton kezdődik az országos színjátszó napok
előadásorozata. a most negyedik alkalommal megrendezett talál-
kozon 11 együttes vesz részt. elősként a veresegyházi forrás
együttes lép színpadra dózsa györgyről emlékműsorával. ezután
olyan neves csoportok következnek, mint a két évvel ezelőtti győz-
tes, a szombathelyi tanítóképző irodalmi színpada, a tavaly első
helyen végzett monori józsef attila irodalmi színpad, s láthat-
ják majd a nézők a kaposvári latina studio, a győri arrabona és a
bm. központi színjátszó együttesét. a visegrádi mátyás palota pin-
cetermében sorra kerülő előadások többsége mai magyar írók mű-
veiből készült dramatizálások, oratóriumok és dokumentumjátékok
lesznek. a két napos bemutató után hétfőn az együttesek vezetői szak-
mai vitát rendeznek, kicserélik tapasztalataikat. /mti/

-. -

bb. 11. ircsik józsef festőművész kiállítása veszprémben

vid/kz/rj -cz

1972. augusztus 22.

a képcsarnok vállalat veszprémi fiókja a balatoni és a
bakonyi idegenforgalom egyik szezonvégi kiállításának szánta
ircsik józsef festőművész veszprémi tárlatát. a szeptember
2-ig nyitvatartó kiállítást már az első napon sok hazai és kül-
földi érdeklődő kereste fel.

ircsik józsef, aki 1965-ben elnyerte a fiatal képzőművészek
stúdiója, 1969-ben pedig szeged város díját, két budapesti ki-
állítás után lépett ismét közönség elé a szülővárosában, veszprém-
ben. a tárlatán látható 31 mű, többsége a balaton és a bakony vidék
embereit, tájait kelti életre. ircsik józsef sajátos stílust képvisel,
a magyar képzőművészetben. a portré és a tájkép festésnél rit-

kán tapasztalható „mérnöki renddel”, formálja meg témáit, szerkezetét
formai szigorúság, „megszűrt”, rendszerezettség jellemzi.

a kiállítást a balatoni üdülők kulturális irányítói prog-
ramként ajánlják a nyaraló vendégeknek. /mti/

- 10 -

bb 12. felhasználható 10 órától!

közlekedési szerződés a lépcsőzetes munkakezdés elősegítésére

t/don/ny szö hgy

1972. augusztus 22.

a lépcsőzetes munkakezdés bevezetésében érintett gyömrői
uti és fehérvári uti gyárak egy része és a budapesti közlekedé-
si vállalat kedden délelőtt aláírta a munkakezdések megváltoz-
tatásáról szóló szerződéseket. az okmányok szerint október 16-
tól együttesen több mint 20 ezer dolgozó munkakezde kezdődik
a mostaninál negyedórával vagy 30 perccel korábban, illetve ké-
sőbb.

a gyömrői uton és környékén a munkásoknak mintegy 35 szá-
zaléka reggel 6 órakor, 24 százaléka 7 órakor, 15 százaléka pe-
dig 7.30-kor veszi fel a munkát. a többiek munkakezdeje 6.30-kor
és 8-kor kezdődik. az egyeztetések eredményeként a gyömrői uton
és környékén a következőképpen alakulnak a munkakezdések idő-
pontjai: 5.45-kor 2400-an, 6-kor 2900-an, 6.15-kor 2700-an,
6.30-kor 2860-an, 6.45-kor több mint 1800-an, 7-kor csaknem
2700-an, 7.15-kor 2600-an, 7.30-kor több mint 2500-an, 7.45-kor
szintén 2500-an, 8 órakor pedig 1230-an állnak munkába. a fe-
hérvári uti gyárakban hasonlóan alakulnak az új munkakezdések
időpontjai.

a bkv szakemberei a felmérések során a differenciált munka-
kezdések megállapításánál a vállalatok területi elhelyezkedését
is figyelembe vették. éppen ezért elsősorban az egymáshoz kö-
zel eső gyárak munkakezdési időpontjait „húzták szét”,.

mint hannel pál, a budapesti közlekedési vállalat főosz-
tályvezetője az mti munkatársának elmondta, a lépcsőzetes munka-
kezdés bevezetésében összesen csaknem 3000 - ötvennél több mun-
kást foglalkoztató vállalat, gyár, üzem érintett. a tervek sze-
rint legközelebb ismét dél-budai gyárak képviselőivel ünek le
tárgyalni, úgy hogy az év végéig a dél-buda területén az érde-
kelt gyárakban mindenütt megvalósítják a differenciált munka-
kezdést./mti/

-. -

vbb 13. kiegyensúlyozott sertéstenyésztés: elmaradt a cik-
likus állománycsökkenés

i jf/pá/ny 1e hgy

1972. augusztus 22.

a sertéstenyésztők éveken át megfigyeltek bizonyos ismétlő-
dő hullámzást, ciklikusságot, amely sokszor okozott gondot nem-
csak a mezőgazdasági szakembereknek és a husiparnak, hanem vég-
ső soron a háziasszonyoknak is.

/folyt köv/
7.45/ny

-11-

Tolón

bb 13. kiegyensúlyozott sertésstenyésztés...folyt/ny

az ugynevezett sertés-ciklusnak általában két-három évenként volt a mélypontja, amikor rohamosan csökkent az állatállomány. a ciklus szerint idén ismét ilyen depresszióknak kellett volna bekövetkeznie, azonban - a jelek szerint - a gazdaságokat ezáltal elkerülte ez a kedvezőtlen „negatív hullám”, ennek okáról az mti munkatársát a husipari tröszt illetékesei tájékoztatták.

miután a hazai sertésstenyésztésben továbbra is nagy szerepük van a háztáji gazdaságoknak, a piac nyomában megérzi, ha a kisüzemi állattartók valamilyen oknál fogva elkedvetlenednek, és az állatok felnevelése után országosan szinte egyidőben csökkennek az állományok, hagynak fel a tartással, hízalással. így volt ez 1962-63-ban, amikor egy év alatt kereken egy millióval csökkent az állomány, vagy 1965-66-ban, amikor a sertések száma még ennél is nagyobb mértékben esett vissza. 1968-69-ben az állományok már csaknem 20 százalékát „számolták fel”, s amennyiben a számok ismétlődő törvényszerűségét vennénk alapul, akkor 1971-től - 1972-re az elmúlt évi 7.5 milliós állományok hat millióra kellett volna visszaesnie. az ideiglegesen legutóbbi reprezentatív állatszámolás szerint azonban mindössze két százalékkal kevesebb sertést tartanak idén az állattartók, mint az elmúlt évben, s ez az eltérés annyira jelentéktelen, hogy nem is lehet valamiféle ciklikus mélypontról beszélni, csupán a természetes „állatforgóval”, magyarázható eltérésekről van szó.

a hazai sertésstenyésztés grafikonjának hullámzását lényegében a tervszerű piac-szabályozással előzték meg: erre az 1971. évi kormányrendelet adott lehetőséget a méhnek és az állatforgalmi és husipari vállalatoknak. a háztáji gazdaságok növekedéskertés-forgalmát garantált védőárakkal, szervezeten irányítják, a süldőket fogadó gazdaságok számára pedig kedvező hitel-feltételeket teremtettek, nem is beszélve arról, hogy tavaly rendezték a felvásárlási árakat, és a kiskereskedelmi takarmányforgalom is lényegében zavartalan.

a kedvező közgazdasági környezet kialakításával a tenyésztői kedv a nagy- és a kisgazdaságokban egyaránt stabilizálódott, amit az ideiglenes nevelési és hízalási szerződés-kötések mennyiségi növekedése egyértelműen igazol. a tenyésztés jelenlegi színvonalára a sertéshus-termelésben és felvásárlásban az elmúlt évihez képest jelentős növekedést ígér; a sertéshus-termelésben mintegy 15 százalékos felfutásra számítanak. a növekedéskertés piaci árakból, az ideiglenes szerződés-kötésekből, valamint a töretlen tenyésztői kedvből arra következtetnek, hogy a sertésállomány az év végén meghaladja majd a hét és félmilliót. a jelenlegi közgazdasági környezet szerencsésen egyesíti az állattartók és a feldolgozók érdekeit és így a sertésstenyésztés ciklikusságát várhatóan a jövőben is meg lehet szüntetni./mti/

7.50/ny

-12-

1010⁰⁰

bb 15. gyorsabb áruterítés - konténerekben szállítják az élelmiszereket komárom megyében

vid/kz/ny -cz

1972. augusztus 22.

budapest és miskolc után komárom megyében is bevezetik az élelmiszerek konténeres szállítását. a fűszért, az élelmiszer kiskereskedelmi vállalatok és az áfészek ezer konténert vásárolnak a váci hajógyártól és osztrák szabadalom alapján készített emelőgépekkel felszerelt gépkocsikat állítanak munkába. háromszázhatvan konténer már megérkezett a megyébe. ezekkel megkezdtek a próbaszállításokat. a korszerű módszerrel rendkívül meggyorsul az áruterítés. nagy előnye az is, hogy a fogyasztók az élelmiszereket, a cukrot, a lisztet stb. garantált gyári előcsomagolásban kapják. így a kereskedelmi dolgozók felszabadulnak az ilyen áruk szétmérésétől. a konténerek alkalmazásával csökkentik a nehéz fizikai munkát is. negyven mázsa cukrot például egyetlen bolti dolgozó a görgős konténerekben könnyedén a helyére töl. csökkentik az új módszerrel a boltok rakárkészleteit, többször kapnak friss árut, bővíthetik a választékot.

az áruszállítás korszerűsítése természetesen jelentős összegbe kerül. az ezer konténer ára 3.5 millió forint, a költségek azonban gyorsan visszatérülnek./mti/

-.-

bb 16. „részvénytársasági alapon”, szövetkezeti pihenő- és gyógyüdülő épül harkányban

vid/kz/ny -cz

1972. augusztus 22.

háromszáz ágyas szövetkezeti pihenő- és gyógyüdülő épül harkányban. hazánkban ez lesz az első szövetkezeti üdülőszálló, összefogással - „részvénytársasági alapon”, - hozzák létre a termelőszövetkezetek, a szakszövetkezetek és a szövetkezeti társulások. a közös vállalkozásban részt vesz a termelőszövetkezetek országos tanácsa is. a törekvés az, hogy olyan színvonalu - szervezett és kulturált - üdülést biztosítsanak a szövetkezeti dolgozóknak, mint amilyent a szot nyújt a munkásoknak és az alkalmazottaknak.

a választás azért esett harkányra, mert a gyógyforrások 63. fokos vize télen-nyáron alkalmas fürdőzésre, a tenkes-hegy szép vidéke, a közelben levő siklós és pécs pedig kellemes pihenési és érdekes kirándulási lehetőségeket kínál. az üdülőkomplexumot dunántul - elsősorban baranya és fejér megye - hatvannál több szövetkezete hozza majd létre. már megalakult a közös vállalkozás és a tagszövetkezetek aláírták az alapító okmányt, amely szerint az egész éven át működő üdülőszálló hármas célt szolgál: pihenést, gyógykezelést és gyógytornát.
/folyt köv/ -13-
8.00/ny

1010⁰⁰

bb 13. kiegyensúlyozott sertésenyésztés...folyt/ny

az ugynevezett sertés-ciklusnak általában két-három évenként volt a mélypontja, amikor rohamosan csökkent az állatállomány. a ciklus szerint idén ismét ilyen depresszióknak kellett volna bekövetkeznie, azonban - a jelek szerint - a gazdaságokat ezáltal elkerülte ez a kedvezőtlen „negatív hullám”, ennek okáról az mti munkatársát a husipari tröszt illetékesei tájékoztatták.

miután a hazai sertésenyésztésben továbbra is nagy szerepük van a háztáji gazdaságoknak, a piac nyomában megérzi, ha a kisüzemi állattartók valamilyen oknál fogva elkedvetlenednek, és az állatok felnevelése után országosan szinte egyidőben csökkentik az állományt, hagynak fel a tartással, hízalással. így volt ez 1962-63-ban, amikor egy év alatt kerekén egy millióval csökkent az állomány, vagy 1965-66-ban, amikor a sertések száma még ennél is nagyobb mértékben esett vissza. 1968-69-ben az állománynak már csaknem 20 százalékat „számolták fel”, s amennyiben a számok ismétlődő törvényszerűségét vennénk alapul, akkor 1971-ről - 1972-re az elmúlt évi 7.5 milliós állománynak hat millióra kellett volna visszaesnie. az idei legutóbbi reprezentatív állatszámolás szerint azonban mindössze két százalékkal kevesebb sertést tartanak idén az állattartók, mint az elmúlt évben, s ez az eltérés annyira jelentéktelen, hogy nem is lehet valamiféle ciklikus mélypontról beszélni, csupán a természetes „állatforgóval”, magyarázható eltérésekről van szó.

a hazai sertésenyésztés grafikonjának hullámzását lényegében a tervszerű piac-szabályozással előzték meg: erre az 1971. évi kormányrendelet adott lehetőséget a mem-nek és az állatforgalmi és husipari vállalatoknak. a háztáji gazdaságok növekedésértés-forgalmát garantált védőárakkal, szervezeten irányítják, a szüldőket fogadó gazdaságok számára pedig kedvező hitel-feltételeket teremtettek, nem is beszélve arról, hogy tavaly rendezték a felvásárlási árakat, és a kiskereskedelmi takarmányforgalom is lényegében zavartalan.

a kedvező közgazdasági környezet kialakításával a tenyésztői kedv a nagy- és a kisgazdaságokban egyaránt stabilizálódott, amit az idei nevelési és hízalási szerződéskötések mennyiségi növekedése egyértelműen igazol. a tenyésztés jelenlegi színvonalára a sertéshus-termelésben és felvásárlásban az elmúlt évihez képest jelentős növekedést ígér; a sertéshus-termelésben mintegy 15 százalékos felfutásra számítanak. a növekedésértés piaci árakból, az idei szerződéskötésekből, valamint a töretlen tenyésztői kedvből arra következtetnek, hogy a sertésállomány az év végén meghaladja majd a hét és félmiliót. a jelenlegi közgazdasági környezet szerencsésen egyesíti az állattartók és a feldolgozók érdekeit és így a sertésenyésztés ciklikusságát várhatóan a jövőben is meg lehet szüntetni./mti/

7.50/ny

-12-

1010⁰⁰

bb 15. gyorsabb áruterítés - konténerekben szállítják az élelmiszereket komárom megyében

vid/kz/ny -cz

1972. augusztus 22.

budapest és miskolc után komárom megyében is bevezetik az élelmiszerek konténeres szállítását. a fűszért, az élelmiszer kiskereskedelmi vállalatok és az áfészek ezer konténert vásárolnak a váci hajógyártól és osztrák szabadalom alapján készített emelőgépekkel felszerelt gépkocsikat állítanak munkába. háromszázhatvan konténer már megérkezett a megyébe. ezekkel megkezdtek a próbaszállításokat. a korszerű módszerrel rendkívül meggyorsul az áruterítés. nagy előnye az is, hogy a fogyasztók az élelmiszereket, a cukrot, a lisztet stb. garantált gyári előcsomagolásban kapják. így a kereskedelmi dolgozók felszabadulnak az ilyen áruk szétmérésétől. a konténerek alkalmazásával csökkentik a nehéz fizikai munkát is. negyven mázsa cukrot például egyetlen bolti dolgozó a görgős konténerekben könnyedén a helyére töl. csökkentik az új módszerrel a boltok raktárkészleteit, többször kapnak friss árut, bővíthetik a választékot.

az áruszállítás korszerűsítése természetesen jelentős összegbe kerül. az ezer konténer ára 3.5 millió forint, a költségek azonban gyorsan visszatérülnek./mti/

-.-

bb 16. „részvénytársasági alapon”, szövetkezeti pihenő- és gyógyüdülő épül harkányban

vid/kz/ny -cz

1972. augusztus 22.

háromszáz ágyas szövetkezeti pihenő- és gyógyüdülő épül harkányban. hazánkban ez lesz az első szövetkezeti üdülőszálló. összefogással - „részvénytársasági alapon”, - hozzák létre a termelőszövetkezetek, a szakszövetkezetek és a szövetkezeti társulások. a közös vállalkozásban részt vesz a termelőszövetkezetek országos tanácsa is. a törekvés az, hogy olyan színvonalú - szervezett és kulturált - üdülést biztosítsanak a szövetkezeti dolgozóknak, mint amilyent a szot nyújt a munkásoknak és az alkalmazottaknak.

a választás azért esett harkányra, mert a gyógyforrások 63. fokos vize télen-nyáron alkalmas fürdőzésre, a tenkes-hegy szép vidéke, a közelben levő siklós és pécs pedig kellemes pihenési és érdekes kirándulási lehetőségeket kínál. az üdülőkomplexumot dunántul - elsősorban baranya és fejér megye - hatvannál több szövetkezete hozza majd létre. már megalakult a közös vállalkozás és a tagszövetkezetek aláírták az alapító okmányt, amely szerint az egész éven át működő üdülőszálló hármas célt szolgál: pihenést, gyógykezelést és gyógytornát.

/folyt köv/
8.00/ny

-13-

1010⁰⁰

bb 16. / ,, részvénytársasági.....folyt/ny

az üdülőtársulás tagjai egy vagy több százezer forint értékű ,, részvényt,, váltanak. egy-egy részjegy ellenében 330-340 üdülési nap jár az illető szövetkezetnek. a beutalót elcserélhetik más szövetkezettel, akár külföldivel is, így bővíthet az üdültetés köre. a tiz napig itt pihenő dolgozók a kényelmes szállás mellett napi négyszeri étkezést, fürdőjegyet és orvosi ellátást kapnak, ezenkívül kulturális programot is szerveznek számukra. a harkányi pihenő- és gyógyüdülő mintegy huszmillió forintba kerül, s építése 1973-ban kezdődik meg./mti/

bb 14. egy év alatt: több mint 100 bejegyzett lakásépítő szövetkezet

1 ol pf bh hgy

1972. augusztus 22.

osváth laura, az mti munkatársa írja:

egy évvel a lakásépítő szövetkezetek megalakulásáról intézkedő jogszabályok megjelenése után több mint száz bejegyzett lakásépítő szövetkezet működik, s ezek együttesen csaknem tizenötezer lakás felépítésére vállalkoztak. további ötven szövetkezet - amely mintegy 6000 lakás felépítését tűzte ki célul - most van alakulóban. az országnak csaknem minden megyéjében épülnek szövetkezeti házak, napjainkban mintegy négyezer lakás készül, s ez év végéig előreláthatólag 600 lakásba be is költözhetnek.

a számok mögött rendkívül sok erőfeszítés huzódik meg, sok akadályt kell a szövetkezőknek leküzdeniök. a legnagyobb problémák megoldásában sok támogatást nyújt a szövetség, amely az új mozgalom alapvetéseként megteremtette a lakásszövetkezeti építkezések legfontosabb szervezeti feltételeit, kezdeményezte a kormányzati rendelkezések kidolgozását, és elterjesztette, illetve terjeszti a jó módszereket. alakulóban a lakásépítő szövetkezetek beruházási tevékenységét ellátó szervezet /a szövetség vállalat keretében/, amely fokozatosan évi 2500-3000 szövetkezeti lakás beruházási feladatainak ellátására vállalkozhat majd. budapesten külön beruházó iroda alakult, a megyékben is megkezdődött a megfelelő részlegek specializálódása. felvették a kapcsolatot az okisszal is, az építőipari szövetkezetek ugyanis a jövőben a lakásépítő szövetkezetek kivitelező munkájának bázisai lehetnek. a szövetség megállapodást kötött az otp-val a lakásépítő szövetkezetek pénzügyeinek intézésére, és szorgalmazza a megfelelő megyei megállapodások létrehozását is.

/folyt. köv./

- 14 -

8.07 bh Tó1000

14.55 bh

M 1520

F
Hrány
15 - 28 lap.

e
a

e
k

bt
k
ü
h
ü
L
t
m
r
bl
s
1
k
k
L
m
b
h
e
al
L
m
k
m
t
k
b
k
L
s
é
f
á

F
Hagy
15 - 28 lap.

bb 44. /münchenbe folyt./ bh

szólístáik: szentendrei klára és bangó margit. helyet kap a müncheni koncerten a hazai népdal- és folkmuzsika is. ezt a halmos-sebő duó, valamint bodza klári képviseli. a műsorvezető szepesi györgy lesz.

a ,, köszöntjük az olimpiát,, címmel sorra kerülő est az első ilyen jellegű magyar közreműködés a játékok történetében. s annál izgalmasabb a rádió számára, mert nemcsak a 600 személyes stúdió publikuma élvezi majd, hanem a tervek szerint több tucat rádióállomás is közvetíti./mti/

bb 43. megkezdődött a magyar nyelvészek 11. nemzetközi kongresszusa

vid fm bh hgy 1972. augusztus 22.

kedden szegeden a józsef attila tudományegyetem aulájában megkezdte ötnapos tanácskozását a magyar nyelvészek 11. nemzetközi kongresszusa. papp gyula, a városi tanács elnökhelyettese, majd dr. mártia ferenc, az egyetem rektora köszöntötte a kongresszus csaknem 400 résztvevőjét, közöttük tizenöt ország mintegy száz nyelvtudósát. a kongresszuson valamennyi szocialista ország képviselteti magát, emellett számos nyugateurópai országból s a tengerentúlról is érkeztek vendégek. a szovjet nyelvészek nevében klara majtinskuja magyar nyelven üdvözölte a megjelenteket. elmondotta, hogy a szovjetunióban mind többen tanulják a magyar nyelvet, s így a szovjet egyetemeken is egyre több a magyar nyelv tudósa. ugyancsak magyar nyelven kívánt eredményes munkát a kongresszusnak az egyesült államokból érkezett sinor dénes professzor, aki kijelentette: az elmúlt huszonöt évben többen fejlődött magyarországon a magyar nyelvészet, mint a megelőző száz év alatt. erre mutatott rá megnyitó előadásában tamás lajos akadémikus, a nyelvtudományi intézet igazgatója is, hangsúlyozva az elmúlt években elért eredményeket. hangoztatta az 1966-ban megtartott első nyelvészeti kongresszus jelentőségét, amelynek sikere alapján elhatározták, hogy minden öt évben megrendezik hazánkban a magyar nyelvészek nemzetközi tanácskozását. hogy az elhatározás óta mégis hat év telt el, annak egyik magyarázata, hogy a kongresszust össze kívánták kapcsolni a magyar nyelvőrnek, európa egyik legrégebb ilyen jellegű folyóiratának száz éves jubileumával.

a mostani kongresszus következő napjain 135 előadás hangzik el főként a magyar nyelv, a jelentéstan és a stilisztika különböző problémáiról, illetve ötven külföldi tudós is tart előadást a magyar nyelvről, valamint a magyar és a különféle idegen nyelvek kapcsolatairól./mti/

14.55 bh

MF 1520

abb.45. évadnyitó társulati ülés a pécsi nemzeti színházban

vid/fm/ok hgy

1972. augusztus 22.

a pécsi nemzeti színház kedden tartotta évadnyitó társulati ülését, amelyen megjelent wieder béla, a városi tanács elnöke is. nógrádi róbert igazgató ismertette az új évad programját. e szerint szeptember 29-én lesz kapunyitás: dóza-émléknepség keretében mutatják be illyés gyula „testvérek”, című tragédiáját. a prózai társulat további két magyar ősbemutatót tervez: weöres sándor: „a kétfejű fenevad”, című vígjátékát és hernádi gyula „antikrisztus”, című drámáját láthatja majd a közönség. a balett három új bemutatóval lép színre. az operatársulat beethoven „fidelio”, -ját, majd közös műsorban mascagni: „paraszbecsület”, című operáját és ravel „pásztoróra” című vígjátékát adja elő. a balett - és operaegyüttes számos dunántúli városban fellép.

a színház igazgatója meleg szavakkal bucsuzott a társulat két nyugalomba vonuló tagjától. szalma lajos színművész 42 éven töltött a pályán - és ebből husz évadot a pécsi nemzeti színháznál - az ungyancsak távozó kovács déne pedig huszonkét évig volt tagja a színház zenekarának.

a társulat új tagjainak bemutatása után nógrádi róbert az új évad feladatai közül kiemelte a színház és a közönség közötti, elsősorban az üzemi *munkásokkal* való közvetlenebb kapcsolat megteremtését. tervezik többek között, hogy havonta ellátogatnak egy-egy nagyüzembe, néhány alkalommal pedig 25-30 tagú csoportokban meghívják üzemi dolgozókat, bányászokat a színház próbáira. /mti/

bb.46. sokat fejlődött a komárom megyei tanács járási hivatalainak munkája - a megyei tanács vb-ülése

vid/fm/ok hgy

1972. augusztus 22.

mint közismert, az új tanácstörvény alapján a járási tanácsok megszűntek és országsszerte járási hivatalok működnek. hogyan felelnek meg ezek komárom megyében feladatuknak, sikerült-e munkájukat az új körülményeknek megfelelően megszervezni - ezt vitatta meg többek között keddi ülésén a megyei tanács végrehajtóbizottsága. az ülésen megállapították, hogy az átszervezés előtti bizonytalanság sok tekintetben megnehezítette a helyzetet. abban az időszakban tervszerű munkáról aligha lehetett beszélni, ugyanakkor a magas képzettségű szakemberek igyekeztek másutt elhelyezkedni. szerencsére ez az időszak nem volt hosszú, s a járási hivatalok vezetői igyekeztek mielőbb megfelelő munkakörülményeket teremteni. többek között fokozták az ügymenet gépesítését, a végzettség és a gyakorlati tudás szerint differenciálták a béreket. sajnos azonban a megyében még így is az országos átlag alatt van a járási hivatalok dolgozóinak fizetése. /folyt.köv./

- 30 -

15.20/ok

NA 16³⁰

bb.46./sokat fejlődött a komárom megyeifolyt./ok

a vb megállapította, hogy a járási hivatalok mind nagyobb segítséget nyújtanak a községi tanácsoknak. különösen örvendetes például, hogy mind többször vesznek részt a községi testületi üléseken. segítségük azonban még nem eléggé átfogó. ezért felhívták a figyelmet arra, hogy a komplex és célvizsgálatokat tartalmasabban kell tenni. a községi testületek által hozott határozatok törvényességi vizsgálatát a járási hivatalok titkárságai látják el. mivel még ez a munka is sok kívánnivalót hagy maga után, határozatot hoztak arra is, hogy a járási hivatalok egyes osztályai rendszeresen kísérik figyelemmel az ágazatukat érintő községi határozatokat, és szükség esetén saját hatáskörükben kezdeményezzenek módosítást, vagy visszavonást. a megyei tanács továbbképző intézetének feladatává tették, hogy a következő tanévben gondoskodják a járási hivatalok dolgozóinak megfelelő szakmai továbbképzéséről. /mti/

bb.48. dr.ajtai miklós látogatása a szekszárdi állami gazdaságban

vid/fm/ok hgy

1972. augusztus 22.

dr. ajtai miklós, a kormány elnökhelyettese az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke - bartos istvánnal, az omfb elnökhelyettesének társaságában - kedden a szekszárdi állami gazdaságban látogatott. a vendégek mohácsi károlynak, a gazdaság igazgatójának kalauzolásával megtekintették az új lucernaőrölő üzemet, takarmánygyárat és a modern sertésüzemet, 4300 holdon folyó szójatermesztést és nagyüzemi fajtaösszehasonlító kísérleteket, továbbá a gazdaságban hatezer holdon termesztett, dus termést ígérő kukoricaajtát.

a kormány elnökhelyettese délután tamásiba látogatott, ahol megsemmisítette, a tsz-ek növényi fehérjét előállító önálló közös vállalkozásainak új feldolgozó üzemét. /mti/

b.49. a fővárosi vízművek

hi/ok hgy

1972. augusztus 22.

értesíti a lakosságot, hogy vezeték átalakítási munkák miatt csütörtökön a reggeli és délelőtti órákban nyomáscsökkenéssel, esetleg vízhiánnyal kell számolni a várnegyed és a naphegy környékén. /mti/

15.45/ok

- 31 -

NA 16²⁵

e m b a r g ó: 19.00 óráig!

bb.50. üdvözlő táviratok a román felszabadulási évforduló alkalmából

pá-ju hi hgy 1972. augusztus 22.

nicolae ceausescu elvtársnak, a román kommunista párt főtitkárának, a román szocialista köztársaság államtanácsa elnökének.

ion gheorghe maurer elvtársnak, a román szocialista köztársaság minisztertanácsa elnökének

b u k a r e s t

kedves elvtársak!

a román szocialista köztársaság felszabadulásának 28. évfordulója alkalmából a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa, a magyar népköztársaság minisztertanácsa, országunk dolgozó népe és a magunk nevében szívélyes elvtársi üdvözlőnköt küldjük önöknek és a szocializmust építő román népnek.

magyarország népe érdeklődéssel és rokonszenvvel kíséri románia népének erőfeszítéseit, azokat az eredményeket, amelyeket a szocialista társadalom, a népgazdaság fejlesztése, a kultúra és tudomány fellendítése terén elértek.

meggyőződésünk, hogy népeinknek a felszabadulást követő időszakban létrejött és állandóan fejlődő barátsága a lehetőségek egyre szélesebb körét tárja fel, országaink és népeink együttműködésének fokozására, kapcsolataink elmélyítésére. biztosak vagyunk abban, hogy ilyen irányú együttműködésünk nemcsak népeink javát szolgálja, de egyben jelentősen hozzájárul az egész szocialista közösség erősítéséhez is.

nemzeti ünnepükön további sikereket kívánunk önöknek, a román szocialista köztársaság népének a szocializmus építésében.

kádár jános,
a magyar szocialista munkáspárt
központi bizottságának első titkára

losonczi pál,
a magyar népköztársaság elnöki
tanácsának elnöke,

fock jenkő,
a magyar népköztársaság miniszter-
tanácsának elnöke.

x x x

/ folyt. köv./

bb 50. / üdvözlő táviratok ... 1. folyt./-ok

az évforduló alkalmából apró antal, az országgyűlés elnöke stefan voitecet, az rszk nagy nemzetgyűlése elnökét, péter jános külügyminiszter corneliu manescu román külügyminisztert üdvözlő táviratban. üdvözlő táviratot küldött továbbá román társszervezeteinek a hazafias népfront, a szakszervezetek országos tanácsa, a kisz és a nőtanács./mti/

bb.51. „dolgozz hibátlanul, az élelmiszeriparban

vid/kz/mné/ok hgy 1972. augusztus 22.

élelmiszeripari üzeink dolgozói közül elsőként a győr-sopron megyei állatforgalmi és husipari vállalat szocialista brigádjai csatlakoztak a más iparágakban már elterjedt „dolgozz hibátlanul” mozgalomhoz. az elhatározás kedden a vállalat 86 szocialista brigádvezetőjének győri megrendezett tanácskozásán jelentették be. ugyanott a szocialista brigádok munkáját értékelve rámutattak, hogy a kollektívák becsültek teljesítik év elején tett felajánlásukat. az év végéig mintegy 14 millió forint értékű többlettermelés időarányos részét mindenütt elérték./mti/

bb.52. honismereti utazás a hansági kisvasutal

vid/fm/ok hgy 1972. augusztus 22.

a hanság „fővárosában”, kapuvárott augusztus 20-29 között immár hetedik alkalommal rendezik mega megyei honismereti napokat, amelynek gazdag programjában az idén hansági utazás is szerepel. kedden kapuvárról indult az a szerelvény, amelyre több mint száz budapesti, győri, csornai és kapuvár-környéki érdeklődő váltott jegyet, a hansági kisvasut hosszú évtizedek alatt fokozatosan épült ki, s jelenleg mintegy harminc kilométer hosszan közlekedik az egykor terméketlen lápos, iszapos hansági területen. a jelenleg is fontos szerepet betöltő gazdasági kisvasut érdekessége, hogy mind a mai napig menetrendszerűen közlekedik a hanságban. a kisvasut segítségével történik ugyanis a hanságban működő és néhány éve még szinte megközelíthetetlen kenderüzem dolgozóinak szállítása, ezenkívül jelentős mennyiségű tőzeg és cukorrépa szállítását is a kisvasuton végzik.

a honismereti kirándulás résztvevői meggyőződtek a táj gyökeres változásáról, megismertedtek a számos értékes kultúrörvenyt - így például kukoricát, a gyorsan növő éger- és nyáraserdőket, fűzeseket - nevelő hansági föld mai képével./mti/

16.05/ok

- 33 -

M-7645

bb.53. évadnyitás a szegedi nemzeti színházban

vid/fm/ok hgy

1972. augusztus 22.

a szegedi nemzeti színház kedden tartotta évadnyitó társulati ülését. giricz mátyás igazgató köszöntötte a színház 17 új tagját, köztük sándor jános prózai főrendezőt és horváth zoltán zenei főrendezőt, valamint három fiatal művészt, martin mártát, melis gábort, simon pétert, akik közvetlenül a főiskola elvégzése után szerződtek szegedre.

a színház szeptember 29-én nyitja kaputi euripidész „médela,, és szophoklész „antigoné,, című drámájának bemutatásával. az új évad műsortervének kiemelkedőbb bemutatói: verdi „traviata,, és „falstaff,, valamint wagner „lohengrin,, című operája. az ugynevezett könnyebb zenés darabokat kedvelők lehár „cigányszerelem,, és ábrahám pál „hawai rózsája,, című operettjét tekintetik meg.

a szegedi társulat tájékoztatásaival rendszeresen felkeresi majd csongrád megye városait. vendéggjátékok terveznek továbbá szombathelyen, székesfehérváron, és szekszárdon. szegedre viszont meghívták a pécsi balett társulatot. az idén 60 százalékos kedvezményrel kibocsátották a népszerűvé vált „nyugdíjasok biletét,, az új évadban a szegedi bartók béla művelődési központ stúdió-előadások tartására termet bocsát a színház rendelkezésére./mti/

bb.54. tíz évi fegyházra ítélték egy gyujtogatót

vid/fm/ok hgy

1972. augusztus 22.

both jános 43 éves, büntetett előéletű koppányszántói lakos állandóan zaklatta az egyik falubeli asszonyt, akinek élettársa egyik alkalommal kiutasította lakásukból az iszákos tolakodót. erre both jános bosszúból rájuk gyujtotta a házat, ahol még öt kiskorú gyermek is tartózkodott. szerencsére, az emberek megmenekültek a tűzhaláltól, de az állami tulajdonban lévő ház porig elégett.

a gyujtogatót rövid időn belül elfogata a rendőrség és most a tolna megyei bíróság tíz évi fegyházzal sújtotta és alkohol-elvonó kezelésre kötelezte. az ügyész tudomásulvette az ítéletet. az elítélt és védője pedig fellebbezést jelentett be. / mti /

16.15/ok

- 34 -

NA 1700

bb.47. megnőtt a nők munkahelyi és erkölcsi elismerése heves megyében

vid/fm/ok La

1972. augusztus 22.

a nőpolitikai kormányhatározat óta megnőtt a nők munkahelyi és erkölcsi elismerése, megbecsülése, többször részesülnek kitüntetésben, dicséretben, jutalmazásban, s a jutalmak összege sokszorosa annak amit a kormány határozat megjelenése előtti években adtak a nődolgozóknak.

a heves megyei tanács végrehajtó bizottságának kedde ülésén eképpen összegezték a nők gazdasági és szociális helyzetének megjavításáról szóló kormányhatározat végrehajtásának eddigi tapasztalatait.

az elmúlt két év eredményei közül kiemelkedik, hogy a sokgyermekes és egyedülálló anyákat a vállalatok számos kedvezményben részesítik. általános tapasztalat, hogy ők kapják a vállalati segélyeket, sőt olyan vállalat is van, amely pótlékolja részükre a nyereségrészesedést.

a szocialista kereskedelemben 1971-72-ben a női átlagkeresetek nagyobb mértékben növekedtek a férfiakénál. a termelőszövetkezetek bérezési rendszere nem tesz különbséget a férfiak és a nők bérezése között: teljesítmény alapján fizetnek, a kisipari szövetkezetek többségében azonban lényegesen kevesebb intézkedés történt a nők helyzetének javítására, mint az állami vállalatoknál.

az egészségügyi ágazatban a nődolgozók bére jelentős mértékben nőtt az elmúlt évben végrehajtott bérrendezés következtében. - azóta csökkent a munkahely-változtatások száma.

jelentős előrelépés, hogy számottevően emelkedett a testületi szervek vezetésébe bevont nők száma. arányuk a népfrentbizottságokban 25-ről 33,2 százalékra, a népfrent elnökségben 21-ről 29,7 százalékra, a helyi tanácsokban 19,6-ről 24 százalékra a helyi tanácsi végrehajtó bizottságokban 12,1-ről 15,4 százalékra növekedett, hasonlóan emelkedett arányuk a szakszervezeti vezetőségekben is.

a megye ipari vállalatai közül néhány - elsősorban a munkapszichológust alkalmazó üzemek - káderfejlesztési tervet dolgozott ki a tehetséges nők vezető pozícióba állítására. általában megyeszerte számolnak a nők fiziológiai adottságaival, teherbíró képességével, és a lehetőségek szerint mentesítik őket az éjszakai műszak fáradalmaitól. számos olyan intézkedés valósult meg, amely a nők életkörülményeit javítja./mti/

16.45/ok

- 35 -

NA 1700

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb.50. számú hír /üdvözlő táviratok a román felszabadulási évforduló alkalmából / 1. folyt. első bekezdésének harmadik sorától aszöveg helyesen:

.....corneliu manescu román külügyminisztert, czinege lajos honvédelmi miniszter ion ionitát, a román fegyveres erők miniszterét üdvözölte táviratban. üdvözlő táviratot küldött továbbá.....

/mti/

bb.55. mauriciu novac

tm/ie/ok la

1972. augusztus 22.

román belkereskedelmi miniszterhelyettes a budapesti román áruházi hetek megnyitása alkalmából kedden hazánkba érkezett./mti/

bb.56. a mahart közli

tm/ie/ok la

1972. augusztus 22.

hogy szentendre hajóállomást augusztus 24-én a személyi forgalom számára megnyitja. 24-én a személyhajók már megállnak szentendrén./mti/

bb.57. a mém miniszteri értekezlete értékelte az élelmiszergazdaság munkavédelmi helyzetét

i jf/gk/ie/ok la

1972. augusztus 22.

a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium miniszteri értekezlete az érintett szakszervezetek képviselőinek részvételével - megvitatta az élelmiszer- és fagazdaság munkavédelmi és szociális helyzetét.

megállapították, hogy a szakszervezetekkel közösen tett központi és vállalati intézkedések hatására a balesetek száma jelentős mértékben csökkent, a termelőszövetkezetekben és az állami gazdaságokban a korábbi évekhez viszonyítva lassult a balesetek számának csökkenése az élelmiszeriparban, s visszaesés tapasztalható egyes erdőgazdaságoknál, illetve mezőgazdasági szakvállalatoknál.

/folyt.köv./

- 36 -

N 17 10

bb.57./ a mém miniszteri ...folyt./ok

a munkavédelmi helyzet további javítása, a szociális ellátottság fejlesztése érdekében tovább kell erősíteni és rendszeresíteni az ellenőrzést. el kell marasztalni azokat a vezetőket, akik a munkavédelmet nem a termelési feladatokkal együtt, komplex módon oldják meg. ahol a munkavédelmi helyzet kedvezőtlenül alakult, be kell számoltatni a vállalatok vezetőit a helyzet javítása érdekében tervbe vett intézkedésekről. gondoskodni kell mind az irányító szerveknél, mind pedig az üzemekben a munkavédelmi szervezet megerősítéséről, megfelelő személyi és szervezeti feltételek megteremtéséről./mti/

bb. 58. szebb, tisztább legyen budapest - városszépítési mozgalom a főváros centenáriuma jegyében

t don/gk/hi/1l la

1972. augusztus 22.

a pest, buda és óbuda egyesítésének 100. évfordulója tiszteletére indított „szép, tiszta, virágos budapestért” mozgalom eddig elért eredményeit s a következő hónapok feladatait összegezték a fővárosi operatív bizottság keddi ülésén. mint dr. radó dezső, a kertészeti vállalat igazgatója, elmondta, az év első hat hónapjában budapest zöldterülete 150,000 négyzetméternyivel gyarapodott. egy sor városrészben - óbudán, kelenföldön, ujjalotán, ujjesten és zuglóban - új parkokat, játszótereket létesítettek. a kora tavasszal egymillió egy- és kétnyári virágot, valamint élő növényt ültettek ki. a vállalat fokozott gondot fordított meglévő parkjainak felújítására is. például korszerűsítették az ujjesti szabadság téri átépítették az angyalföldi béke téri s ujjávarázsolták az ujjalotai dózsa györgy téri parkot .

az év hátralevő részében anagyszombat utcai, a dagály utcai és a köztársaság téri pihenőterületeket újítják fel. az idén és a következő esztendőben jelentősen gyarapodik a főváros faállománya is. a kertészeti vállalat gondozásában levő terekre 15 000 parkfát, az utvonalak mentén hiányzó fák pótlására 20 000 sorfát, az új parkokba pedig 15 000 fát ültetnek. az állami gazdaságok főként a külső kerületekben növelik a zöld övezetet. mintegy 150 -200 ezer erdei facsemetét telepítenek.

/folyt.köv./
17.38/1l

- 37 -

N 17 10

bb. 58./ szebb,, folyt./ il

a virágos budapestgtert - mint az ülésen hangsúlyozták - meg kell erősíteni a parkör hálózatot a vandál pusztítások okozta kár összege ugyanis minden eddiginél nagyobb kárt okoztak a parkokban s a játszótérek felszerelésében. a fővárosi operatív bizottság tanácskozásán indítványozták: hatósági jogkörrel felruházott parkfelületet hozzanak létre, amelynek tagjai a helyszínen is birságolhatnának.

a továbbiakban hajdu györgy, a fővárosi köztisztasági hivatal igazgatója a közterületekre kirakott hulladék és szemét eltávolításáról szólt. mint hangsúlyozta, budapest tisztaságáért a főváros lakosságával karöltve lehet csak eredményesen munkálkodni, annál inkább mert az urbanizáció fokozódásával a szennyező források száma szinte hónapról hónapra nő. vállalat már eddig is jelentős mértékben fejlesztette gépállományát. a közterületekre az év végéig újabb csaknem kétezer hulladékgyűjtő kosarat és konténert helyeznek ki, a higiénikus szemétyűjtés érdekében ugynevezett pormentes eljárást alkalmaznak.

mint hajdu györgy elmondta, már dolgoznak a vállalat őszi nagytakarítási menetrendjén. a tervek szerint ebben ismét helyet kap egy újabb szolgáltatás, a díjtalan szemétszállítás a lakóépületekből. az akció lényege, hogy a házak pincéiben és padlásain elfekvő régi butordarabokat, kályhákat, lim-lomokat, amelyek nagyon sokszor csufítják a város képét - ingyen elszállítják./mti/

..-

bb. 59. több mint 900 000 tonna vaskohászati terméket cseréltek az első félévben az intermetall országok

1 sl/tm/1e/il la

1972. augusztus 22.

az intermetall vaskohászati együttműködési szervezet hat tagországa, valamint a román metallimport külkereskedelmi vállalat és a jugoszláv vaskohászati egyesülés képviselői augusztus 16-22 között tartották budapestben 30. termékcsere értekezletüket.

az év első felében elért eredményeket összegezve megállapították, hogy az intermetall munkájában résztvevő országok együttműködése tovább javult. fél év alatt 924 000 tonna vaskohászati terméket cserélt a nyolc ország, ami lehetővé tette, hogy az érintett államokban jobban kihasználják a termelőkapacitást, és a partner-országokat ellássák olyan termékekkel, amelyekre szükségük van.

/folyt.köv./
17.40/il

NA 17te

- 38 -

bb. 59./ több folyt./ il

magyarország 70, 546 tonna vaskohászati terméket szállított s 115,400 tonnát kapott cserébe az import értéke a mennyiségű eltérés ellenére az exportéval azonos volt.

az intermetall termékcserejében résztvevő országok már korábban előzetes megállapodást kötöttek arról, hogy 1972-ben összesen kétmilliótonna vaskohászati terméket szállítanak egymásnak, a mostani 30. értekezleten azonban megállapították, hogy ennél nagyobb forgalomra is lehetőség van. a módosított terv szerint az év folyamán 2 111 000 tonnás termékcsere bonyolítanak le, ezenkívül kohászati másodtermékekből a korábban tervezett hat millió rubel helyett 6.64 millió rubel értékűt szállítanak egymásnak.

előzetes tárgyalásokat folytattak az 1973. évi kölcsönös szállításokról is, ezenkívül megvizsgálták a még meglévő szabad kapacitások kihasználásának és az ugynevezett hiánycikkek pótlásának lehetőségeit./mti/

..-

bb.60. magyar-román ünnepi gyűlés létavértesen

vid/fm/ok la

1972. augusztus 22.

a hazafias népfront ünnepi gyűlést rendezett kedden a hajdu-bihar megyei létavértesen románia felszabadulásának 28. évfordulója alkalmából. a művelődési házban megtartott ünnepségen résztvett ioan cotot, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete, továbbá fazekas károly, a népfront megyei elnöke, kiss imre, a megyei tanács elnökhelyettese, szilágyi péter, a magyarországi románok demokratikus szövetségének főtitkára.

a magyar és a román himnusz hangjai után szücs gábor, a derecskei járási pártbizottság első titkára köszöntötte az ünnepi gyűlés résztvevőit, majd pataki györgy, a hazafias népfront hajdu-bihar megyei bizottságának titkára ünnepi beszédében méltatta azokat az eredményeket, amelyeket románia dolgozó népe a felszabadulás óta elért./mti/

..-

19.00/ok

- 39 -

NA 19te

bb. 61. időjárásjelentés

gg/ok la

1972. augusztus 22.

a meteorológiai intézet jelentí augusztus 22-én kedden este 19 órakor:

kevesebb helyen eső

várható időjárás szerda estig: felhőátvonulások, kevesebb helyen esővel. az időnként még erős északi szél csak lassan mérséklődik. hűvös marad az idő.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet 15-20 fok között./mt1/

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb.29. számú hírünk /hazatértek vas megyéből/
1. bek. 9. sorában a név és a szöveg helyesen;

.....vas megye nevében máthé sándor, a megyei tanács elnök-
helyettese mondott.....

/mt1/

bb. 62. több mint egyórás forgalmi akadály az Üllői-uton

1 ms/gg/e la

1972. augusztus 22.

kedden este 7 óra előtt kispeszen az Üllői uton a villanytelep és a határ ut közötti szakaszon a tápkábel kiégése miatt több mint egy órára megszűnt a villamosforgalom. a közlekedési vállalat hibaelhárítói nyomban munkához láttak és egy perccel nyolc óra után újból megindulhatott a villamosközlekedés. addig autóbuszok bonyolították le a forgalmat a kiesett szakaszon, ezen kívül a kispesti villanyteleptől pestlőrinc felé és a határ uttól a nagyvárad tér irányában visszafordították a kocsikat. /mt1/

bb. 63. a szakszervezetek országos tanácsa

gg/e la

1972. augusztus 22.

meghívására kedden hivatalos látogatásra hazánkba érkezett a skót szakszervezetek kongresszusának /stuc/ kéttagú küldöttsége, james jack főtitkár vezetésével. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren gáspár sándor, a szot főtitkára és a szot elnökségének képviselői fogadták. /mt1/

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Főm. utca 8-7. Telefon: 150-490, 333-620

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belföldi hírek

1972. augusztus 23.

bb. 1. hajrá a batthyány téri metro állomáson - egymást váltják az alvállalkozók

1 don/tm/h1/1l hg

1972. augusztus 23.

a kelet-nyugati metro budai szakaszán - a batthyány téri mélyállomásban - fokozták a tempót az építők: a gyorsabb ütem célja, hogy a metro próbaüzemének idejére kész legyen az első budai megálló.

mint adámi rezső, a közlekedési építő vállalat építésvezetője elmondta, egymást váltják a metro-építésben résztvevő alvállalkozók szakiparosai. a mélyállomásban jelenleg az építészeti munkákat végzik. a kőfaragók az állomás oldalfalait terrakotta színű márvánnyal borítják, a padlózatát pedig szürke márvánnyal vonják be. a csőszerelő szakmunkások kialakítják a szellőzőrendszert, s felszerelik a ventilátorokat. a villanszerelők elhelyezik a lámpatesteket, más elektromos szakemberek az állomásnak energiát biztosító kapcsolótereket építik, a vonalalagutban kábeleket fektetnek le.

a fémmunkás vállalat szakemberei a következő napokban vonulnak fel. a mélyállomás dekoratívabbá tétele a feladatuk: az oszlopokat rozsdamentes acélruhába öltöztetik. hasonló céllal kezdik meg hamarosan a munkát az országos szakipari vállalat dolgozói is: diszítik, csinosítják a mélyállomást, az állomási helyiségeket, csempével, mozaik-kockákkal burkolják.

/folyt.köv./

- 1 -

7